

GGD-regio Kennemerland

GGD
Kennemerland

EMBARGO tot 30 sept 10.00 uur

Gezondheidsmonitor Jeugd 2019

(voorheen Emovo)

Onderzoek naar gezondheid, welbevinden en leefstijl van leerlingen in klas 2 en 4 van het voortgezet onderwijs

INLEIDING

In deze rapportage leest u de resultaten van de Gezondheidsmonitor Jeugd 2019 (voorheen Emovo) voor de GGD-regio Kennemerland. Voor dit onderzoek vulden 7430 leerlingen uit klas 2 en klas 4 van het voorgezet onderwijs die in de GGD-regio Kennemerland wonen een Nederlandstalige, tussen oktober en december 2019 een digitale vragenlijst in. Het onderzoek is landelijk door alle GGD'en en in samenwerking met het RIVM tegelijkertijd en volgens dezelfde methode uitgevoerd, waardoor voor veel onderwerpen landelijke referentiecijfers beschikbaar zijn.

De resultaten worden gepresenteerd aan de hand van de thema's van de [Gezonde School methode](#) om een duidelijk overzicht te bieden van thema's die in de GGD-regio Kennemerland van belang zijn. Deze thema's sluiten ook aan bij veel onderwerpen in de Regionale nota gezondheidsbeleid 2021 t/m 2028, welke volgend jaar uitkomt en in navolging van de [landelijke nota gezondheidsbeleid 'Gezondheid breed op de agenda'](#) is opgesteld.

TIP! Door in de inhoudsopgave te klikken, springt u vanzelf naar het onderdeel van uw interesse. U kunt makkelijk terugkeren naar deze pagina door op te klikken, onderaan de pagina. Ook kunt u makkelijk naar de overzichtstabel door op het woordje "[overzichtstabel](#)" in de inleidende tekst te klikken.

INHOUD

INLEIDING	2
INHOUD	2
LEESWIJZER	3
DEELNEMENDE LEERLINGEN	3
ALGEMEEN	4
SOCIALE OMGEVING	5
WELBEVINDEN	6
ROKEN, ALCOHOL en DRUGS	8
BEWEGEN	9
VOEDING	10
RELATIES EN SEKSUALITEIT	11
MEDIAWIJSHEID	12
OVERZICHTSTABEL	13

Dit regiorapport bevat een selectie van de uitgevraagde onderwerpen van de Gezondheidsmonitor Jeugd, alle cijfers staan achterin in de [overzichtstabel](#) en worden later dit jaar in onze [Gezondheidsatlas](#) opgenomen. De Gezondheidsatlas bevat ook een achtergronddocument met daarin de vragenlijst en een uitgebreidere toelichting op het onderzoek. Mocht u aanvullende vragen hebben over de cijfers, dan kunt u altijd contact opnemen met epi@ggdkennemerland.nl.

LEESWIJZER

- Bladzijde 4 t/m 12 bevat informatie over de hoofdonderwerpen van de Gezondheidsmonitor Jeugd (dit zijn de onderwerpen waarvan het percentage in een groot lettertype is weergegeven), met een vergelijking over de jaren, verschillen met Nederland en verschillen tussen groepen leerlingen.
- Bladzijde 13 t/m 22 bevat een grote overzichtstabel met alle onderwerpen die in de Gezondheidsmonitor Jeugd zijn uitgevraagd, met landelijke referentiecijfers en de prevalenties per achtergrondkenmerk.
- Om de uitkomsten zo representatief mogelijk te laten zijn voor alle tweede en vierdeklassers die wonen in GGD-regio Kennemerland (en dus niet alleen voor de deelnemers aan dit onderzoek), zijn de percentages in deze rapportage gewogen. Hierbij krijgen de antwoorden van een bepaald type leerlingen die ondervertegenwoordigd zijn bij de deelnemers een relatief hoger gewicht en vice versa.
- Bij de vergelijking met het landelijke gemiddelde is het resultaat als ‘verschillend’ benoemd als de percentages minstens 3% van elkaar afwijken. Daarnaast is getoetst of het verschil statistisch significant is ($p < 0.05$), d.w.z. dat de kans klein is dat het om een toevallig verschil gaat. Als het verschil significant is, dan is dit weergegeven in de tekst.
- Bij de vergelijking met eerdere jaren is het resultaat als ‘verschillend’ benoemd als de percentages minstens 3% van elkaar afwijken. De vergelijking met eerdere jaren is niet getoetst op statistische significantie, omdat de onderzoeksopzet van de Gezondheidsmonitor Jeugd van 2009 en 2013 afwijkt van de onderzoeksopzet in 2015 en 2019.
- Resultaten worden niet weergegeven als ze betrekking hebben op minder dan 5 leerlingen; ook worden er geen resultaten gegeven over groepen van minder dan 30 leerlingen.

DEELNEMENDE LEERLINGEN

In onderstaande tabel staan de achtergrondkenmerken van de leerlingen die in de GGD-regio Kennemerland wonen en hebben meegedaan aan de Gezondheidsmonitor Jeugd. Het aantal leerlingen en het bijbehorende percentage zijn ongewogen. In het achtergronddocument worden ook de gewogen percentages weer gegeven.

		Aantal leerlingen	
		N	%
	Totaal	7430	100%
Klas	Klas 2	3707	50%
	Klas 4	3723	50%
Onderwijssoort	VMBO	3186	43%
	HAVO/VWO	4243	57%
Geslacht	Jongen	3731	50%
	Meisje	3699	50%
Migratieachtergrond	Nederlands	4705	63%
	Westers	663	9%
	Niet-Westers	1241	17%
	Onbekend	821	11%
Gezinssituatie	Bij beide eigen ouders	5558	75%
	Niet bij beide eigen ouders	1847	25%

ALGEMEEN

Nederlandse jongeren behoren al jaren tot de meest gelukkig jongeren van Europa. Om na te gaan of deze trend zich voortzet is in de Gezondheidsmonitor Jeugd 2019 gevraagd of de leerlingen zich gelukkig voelen. Ook vroegen we hen hoe zij hun eigen gezondheid ervaren. Deze vraag zegt veel over hun gezondheid in het algemeen. Jongeren die opgroeien in gezinnen die moeite hebben met rondkomen lopen meer gezondheidsrisico's. Het kan een indicatie zijn om voor deze jongeren steviger in te zetten op een samenhangend gemeentelijk jeugd- en gezondheidsbeleid. Op deze bladzijde staan de belangrijkste resultaten over gezondheid in het algemeen. Achterin deze rapportage vindt u een uitgebreide [overzichtstabel](#) van de resultaten van de monitor.

Situatie in 2019

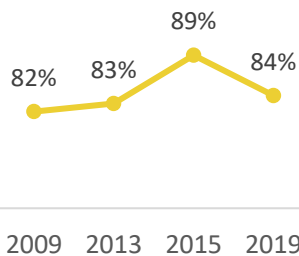
84%

ervaart de eigen gezondheid als (zeer) goed.

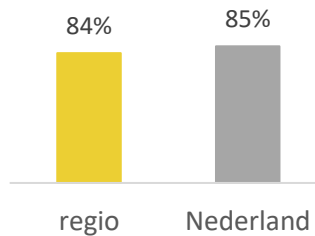
Vergelijking met eerdere jaren

Dat is hetzelfde als in 2009, hetzelfde als in 2013 en minder dan in 2015...

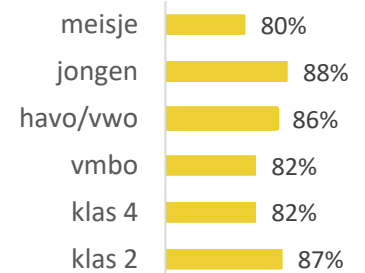

Vergelijking met Nederland

... en hetzelfde als in Nederland.

Verschillen tussen groepen

Situatie in 2019

82%

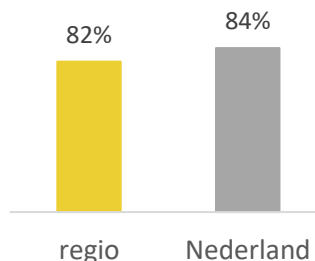
voelt zich meestal (heel) gelukkig.

Vergelijking met eerdere jaren

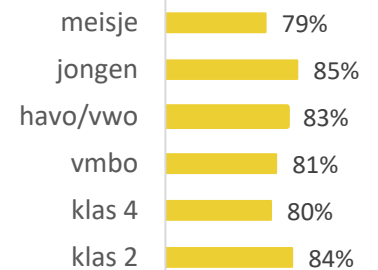
Dit onderwerp is niet eerder uitgevraagd in de Gezondheidsmonitor Jeugd.

Vergelijking met Nederland

Dat is hetzelfde als in Nederland.

Verschillen tussen groepen

Situatie in 2019

4%

ervaart thuis enige of grote moeite met rondkomen.

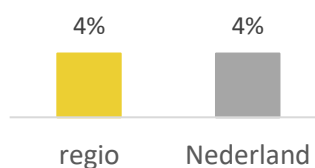
1% ervaart thuis grote moeite met rondkomen.

Vergelijking met eerdere jaren

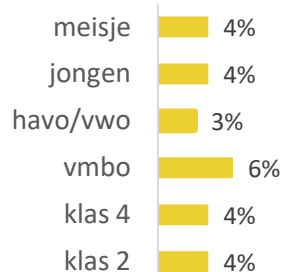
Dit onderwerp is niet eerder uitgevraagd in de Gezondheidsmonitor Jeugd.

Vergelijking met Nederland

Dat is hetzelfde als in Nederland.

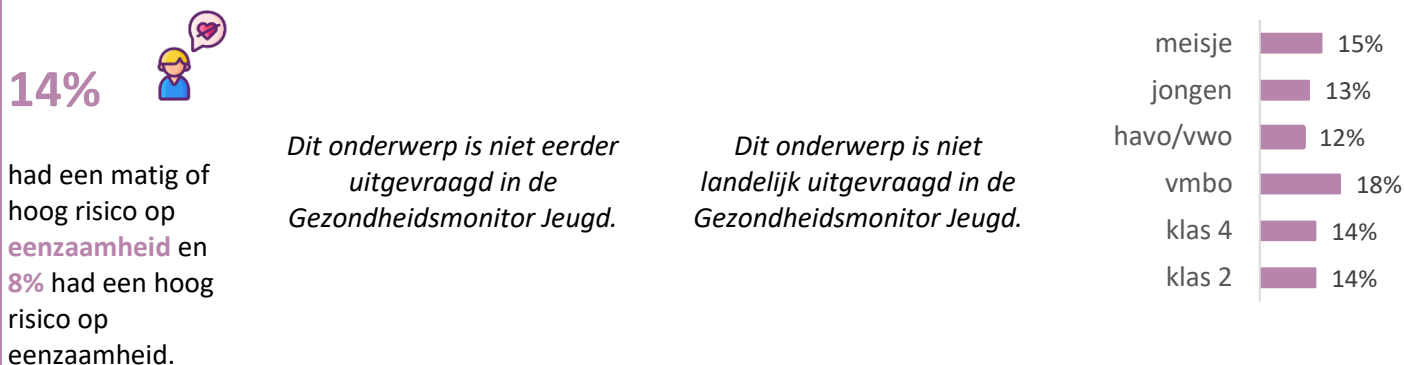
Verschillen tussen groepen

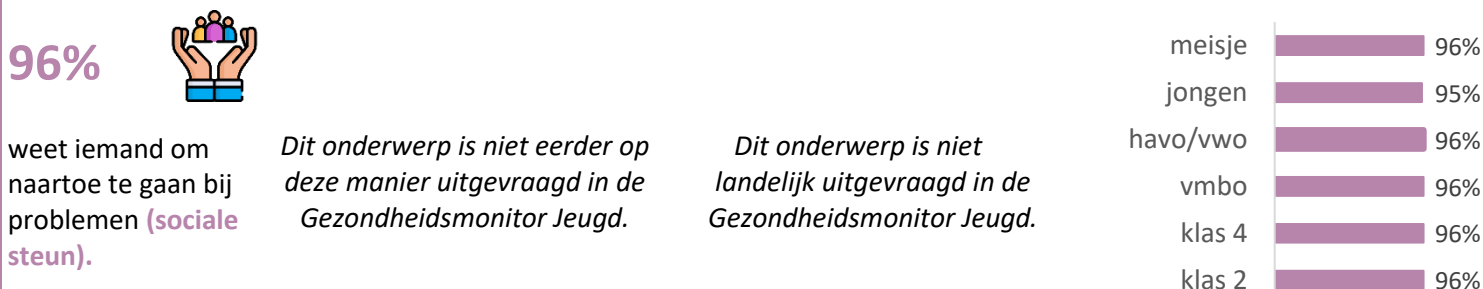
SOCIALE OMGEVING

Betekenisvolle relaties met vrienden en familie en het gevoel ergens bij te horen zorgen voor een langer en gezonder leven. Niet voor alle jongeren is een rijke sociale omgeving vanzelfsprekend. Aandacht voor deze jongeren in het gemeentelijk sociaal beleid is nodig om eenzaamheid tegen te gaan en passende sociale steun te organiseren. Ook voor jongeren die opgroeien met een ziek familielid en al jong mantelzorgers zijn. In de Gezondheidsmonitor Jeugd zijn vragen gesteld over deze thema's. Op deze bladzijden staat een selectie van de resultaten, achterin deze rapportage vindt u een uitgebreide [overzichtstabel](#) van de resultaten van de monitor.

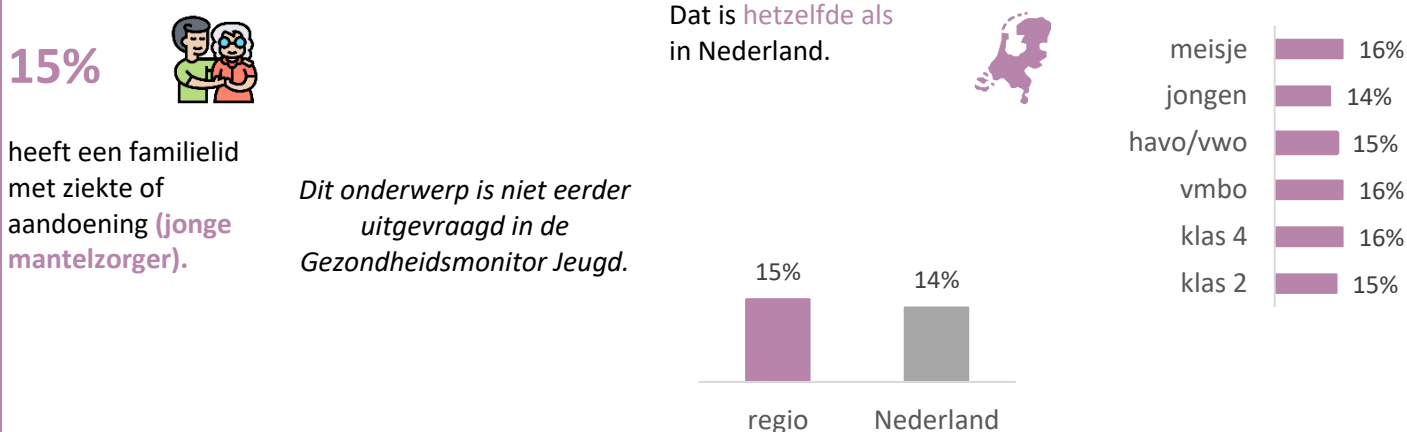
Situatie in 2019 *Vergelijking met eerdere jaren* *Vergelijking met Nederland* *Verschillen tussen groepen*

Situatie in 2019 *Vergelijking met eerdere jaren* *Vergelijking met Nederland* *Verschillen tussen groepen*

Situatie in 2019 *Vergelijking met eerdere jaren* *Vergelijking met Nederland* *Verschillen tussen groepen*

WELBEVINDEN

(deel 1)

Sociaal-emotioneel welbevinden staat voor lekker in je vel zitten en gepast sociaal gedrag vertonen. Jongeren die lekker in hun vel zitten hebben meer zelfvertrouwen en zijn weerbaarder. Iedereen mag er zijn, fouten mogen gemaakt worden en samen wordt zorg gedragen voor een veilige omgeving. Het is belangrijk dat organisaties die met jongeren werken oog hebben voor een positief pedagogisch klimaat waarin geen ruimte is voor pesten of discriminatie. Daarnaast zijn ook stress, prestatiedruk en weerbaarheid factoren die van invloed zijn op het sociaal-emotioneel welbevinden van jongeren. In de Gezondheidsmonitor Jeugd zijn hierover vragen gesteld, naast vragen over psychosociale gezondheid, mishandeling en suïcide. Op deze bladzijden staat een selectie van de resultaten, achterin deze rapportage vindt u een uitgebreide [overzichtstabel](#).

Situatie in 2019

Vergelijking met Nederland

Verschillen tussen groepen

Top 3 bronnen prestatiedruk

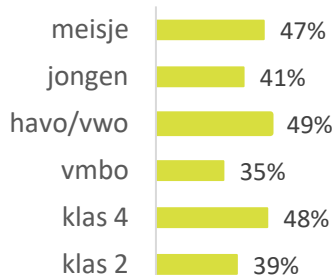
44%

ervaart **prestatiedruk**.

De prestatiedruk wordt ervaren vanuit **zichzelf (36%)** en/of **anderen (22%)**.

Dit onderwerp is niet landelijk uitgevraagd in de Gezondheidsmonitor Jeugd.

van leerlingen die prestatiedruk van anderen ervaren.

1. Mijn ouders 77%
2. Leraren / school 29%
3. Vrienden / vriendinnen 22%

Situatie in 2019

Vergelijking met Nederland

Verschillen tussen groepen

Top 3 redenen stress

51%

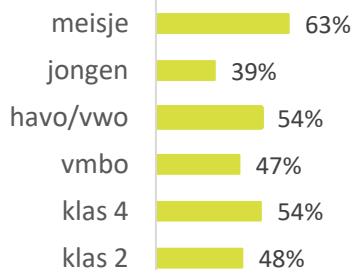
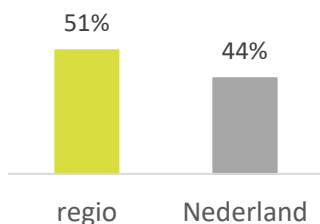

Dat is **signifcant meer dan** in Nederland.

ervaart **stress**.

Bij **53%** van hen is de **stress** van **invloed** op de **lichamelijke of geestelijke gezondheid**.

1. Door school of huiswerk 39%
2. Door alles wat ik moet doen 27%
3. Door wat anderen van me vinden 13%

Situatie in 2019

Vergelijking met eerdere jaren

Vergelijking met Nederland

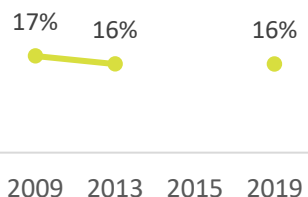
Verschillen tussen groepen

16%

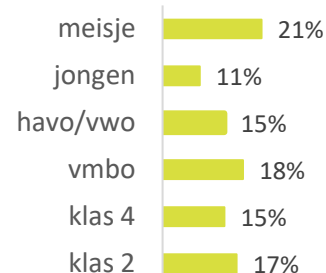

Dat is **hetzelfde als** in 2009 en **hetzelfde als** in 2013...

had de afgelopen 12 maanden **suicide-gedachten**. Van hen vertelde **45%** het aan iemand in zijn/haar omgeving.

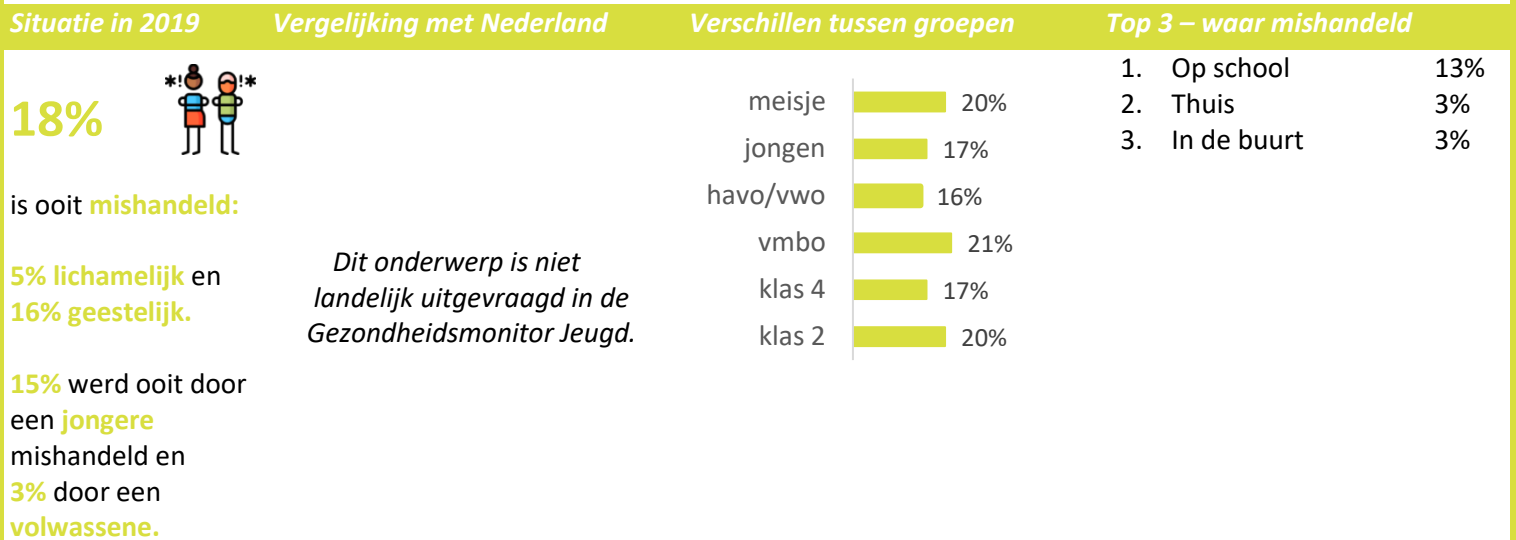
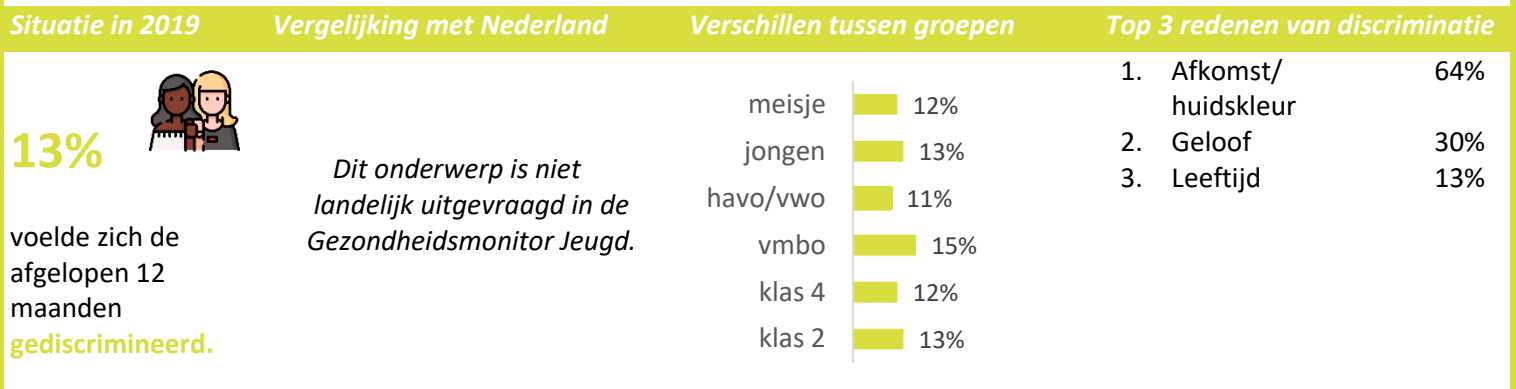
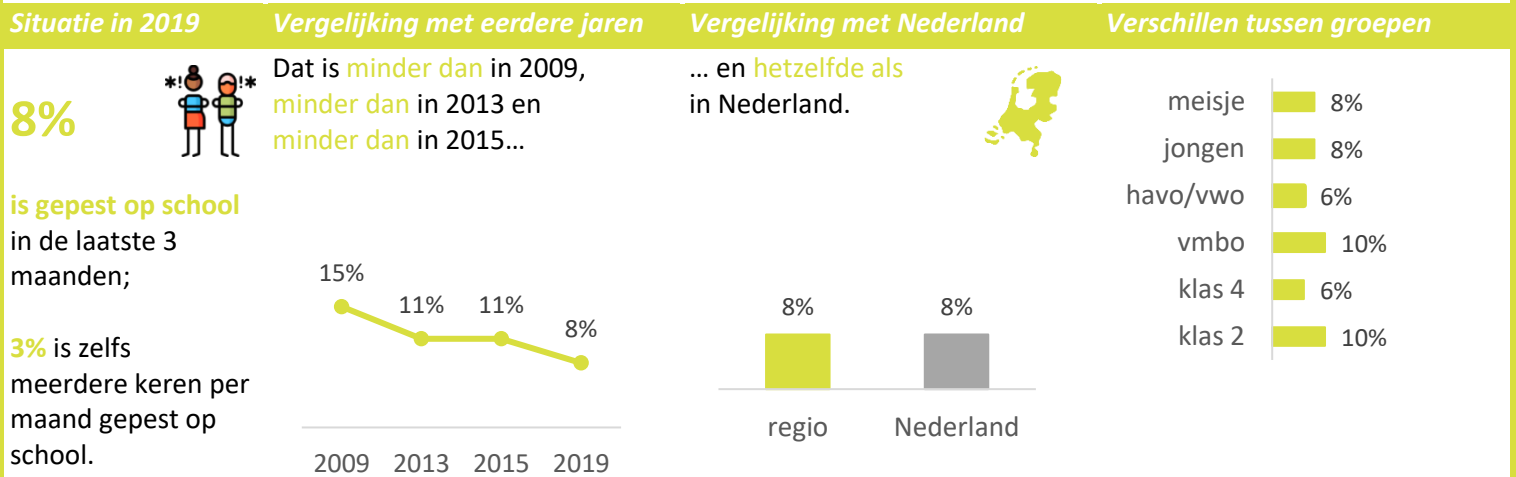

Dit onderwerp is niet landelijk uitgevraagd in de Gezondheidsmonitor Jeugd.

WELBEVINDEN

(deel 2)

ROKEN, ALCOHOL en DRUGS

Voor jongeren zijn roken, alcohol en drugs erg schadelijk, doordat het brein nog in ontwikkeling is en daardoor extra kwetsbaar. Hoe vroeger jongeren starten met deze middelen, hoe vaker ze blijven gebruiken en hoe groter de kans is op verslaving. NIX18 is de norm; maar alleen door een gezamenlijke inzet kunnen gemeente, maatschappelijke organisaties en ouders deze campagne in de toekomst laten slagen. In 2019 is in de Gezondheidsmonitor Jeugd gevraagd of (en zo ja, hoe vaak) leerlingen roken, alcohol drinken of drugs (inclusief lachgas) gebruiken. Op deze bladzijde vindt u enkele thema's die uitgelicht zijn uit de resultaten. Achterin deze rapportage vindt u een uitgebreide [overzichtstabel](#) van de resultaten van de monitor.

Situatie in 2019

4%

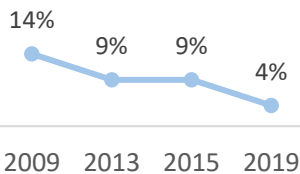

rookt minstens 1x per week.

75% woont in een rookvrij huis.

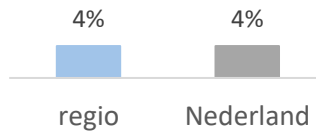
Vergelijking met eerdere jaren

Dat is minder dan in 2009, minder dan in 2013 en minder dan in 2015...

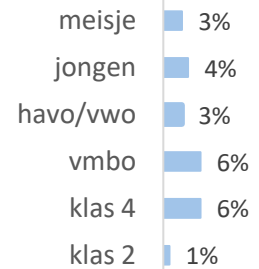

Vergelijking met Nederland

... en hetzelfde als in Nederland.

Verschillen tussen groepen

Situatie in 2019

26%

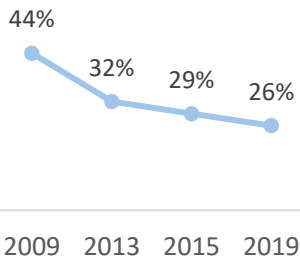

heeft de afgelopen maand alcohol gedronken.

17% heeft de afgelopen maand minstens 5 drankjes gedronken bij één gelegenheid (binge drinken).

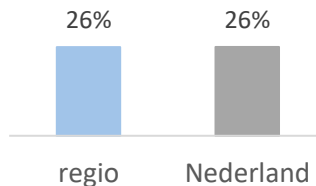
Vergelijking met eerdere jaren

Dat is minder dan in 2009, minder dan in 2013 en minder dan in 2015...

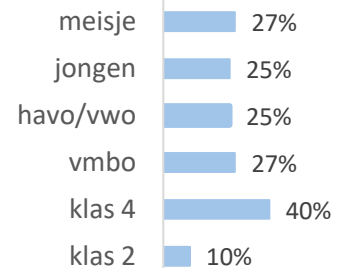

Vergelijking met Nederland

... en hetzelfde als in Nederland.

Verschillen tussen groepen

Situatie in 2019

6%

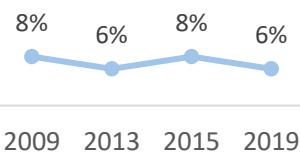

heeft de afgelopen maand hasj/wiet gebruikt.

6% heeft ooit lachgas gebruikt.

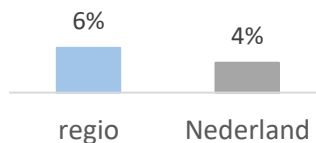
Vergelijking met eerdere jaren

Dat is hetzelfde als in 2009, hetzelfde als in 2013 en hetzelfde als in 2015...

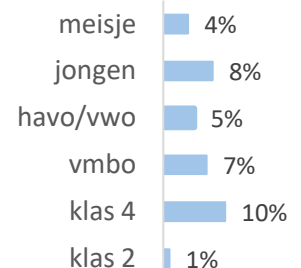

Vergelijking met Nederland

... en hetzelfde als in Nederland.

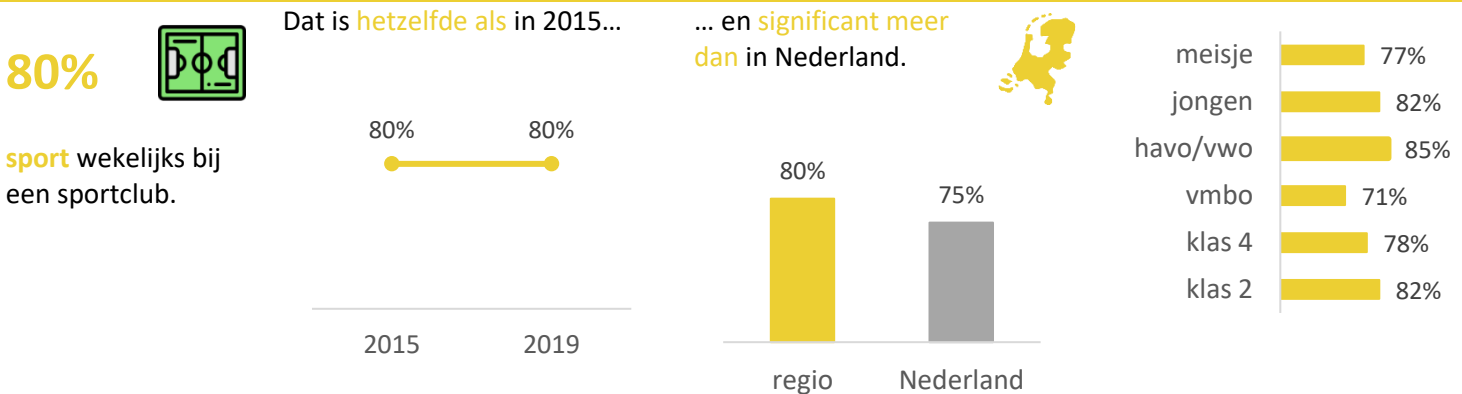
Verschillen tussen groepen

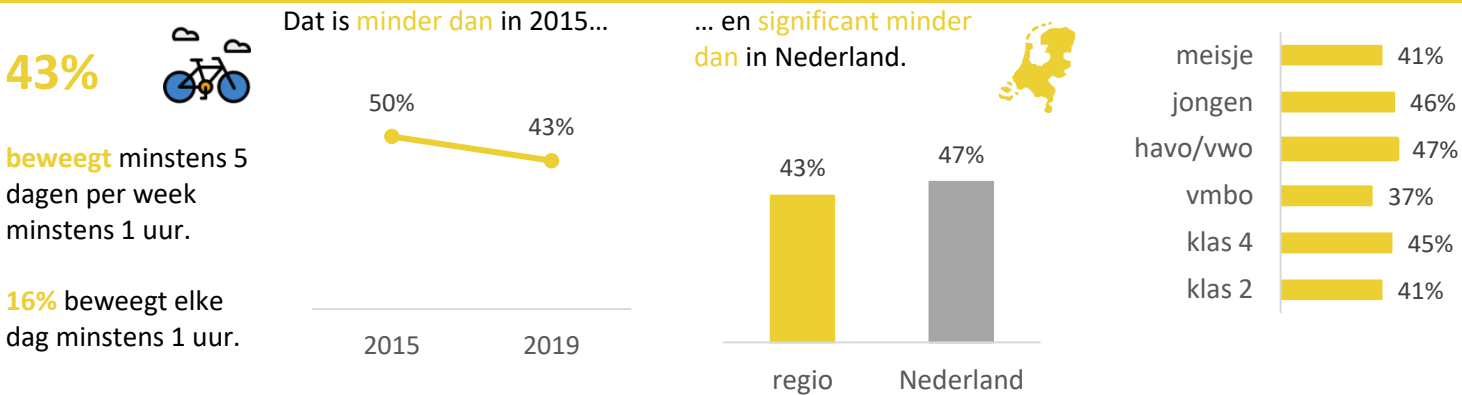
BEWEGEN

Voldoende beweging en sport zijn essentieel bij een gezonde leefstijl. Het zorgt voor een betere gezondheid, vitaliteit, fitheid en meer zelfvertrouwen bij jongeren. Ook is het goed voor de sociale en cognitieve ontwikkeling: leren samenwerken, doelen stellen en met winst en verlies omgaan. Via een integrale benadering kan de gemeente sportief beweeggedrag stimuleren. Organisaties vanuit verschillende maatschappelijke domeinen kunnen zich zo samen met jongeren richten op het stimuleren van bewegen en een gezonde leefstijl. In de Gezondheidsmonitor Jeugd zijn vragen gesteld over bewegen en sporten. Op deze bladzijde staat een belangrijk deel van de resultaten. Ook JGZ-gegevens over het gewicht van de jongeren (klas 2, schooljaar 2018-2019) vindt u hier. Achterin deze rapportage vindt u een uitgebreide [overzichtstabel](#) van de resultaten van de monitor.

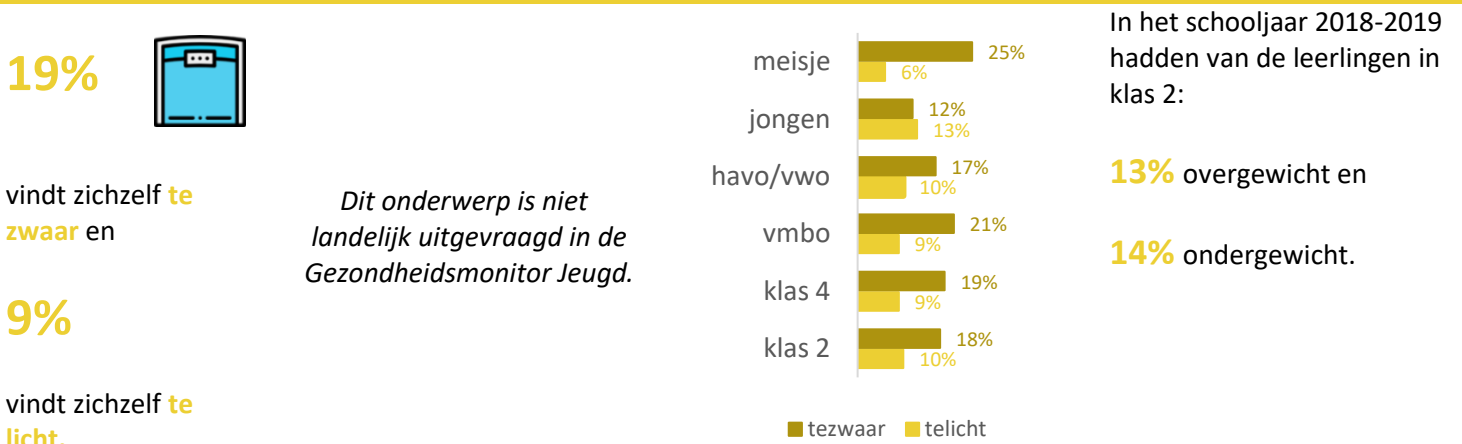
Situatie in 2019 **Vergelijking met eerdere jaren** **Vergelijking met Nederland** **Verschillen tussen groepen**

Situatie in 2019 **Vergelijking met eerdere jaren** **Vergelijking met Nederland** **Verschillen tussen groepen**

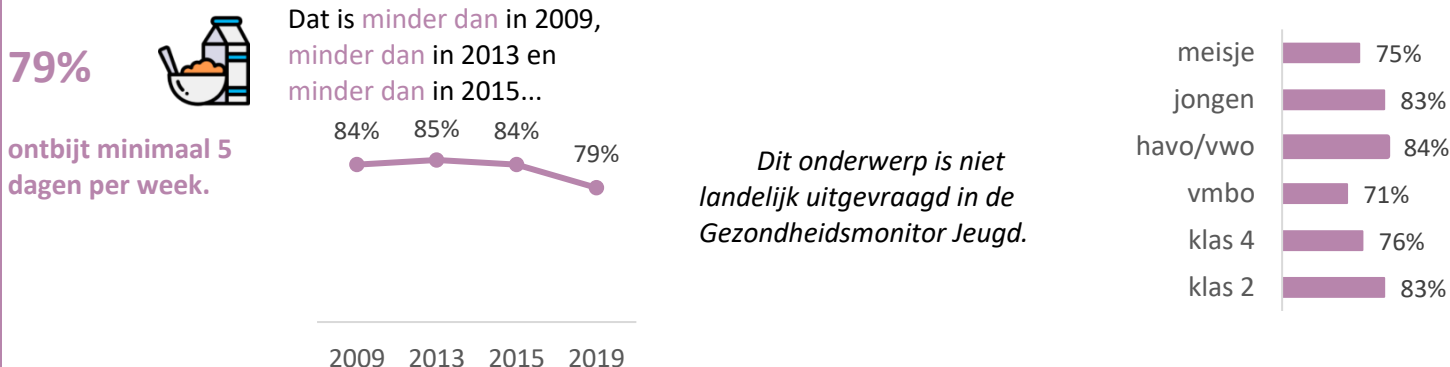
Situatie in 2019 **Vergelijking met Nederland** **Verschillen tussen groepen** **Vergelijking met cijfers JGZ**

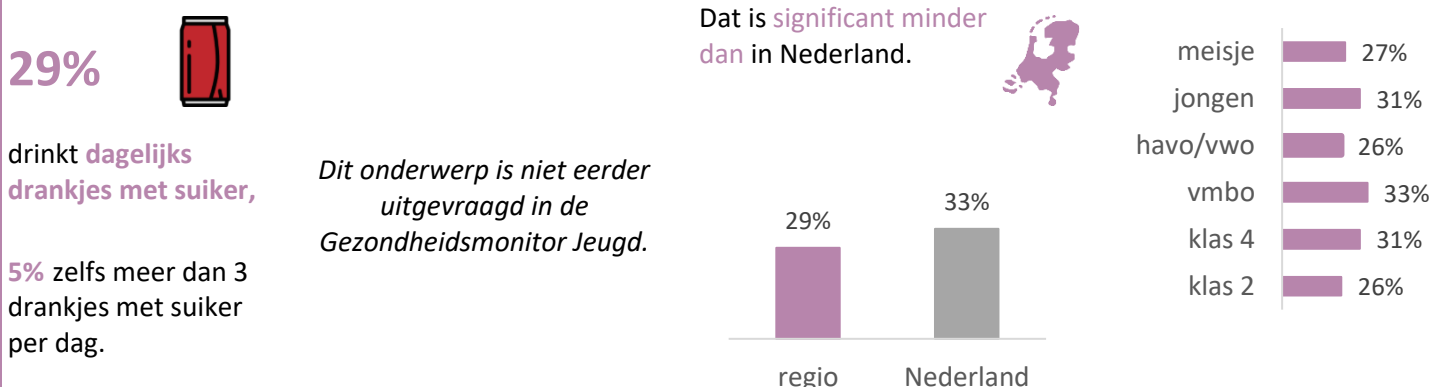
VOEDING

Een jongere heeft gezond eten en drinken nodig om groter te worden, maar ook om in cognitief, sociaal en emotioneel opzicht te kunnen groeien. Het is belangrijk om vaste eetmomenten aan te houden en het ontbijt niet over te slaan. Een hulpmiddel om gezond te eten is de [Schijf van Vijf](#) van het Voedingscentrum. Het dagelijks eten van groente en fruit en het drinken van drankjes zonder suiker zijn belangrijk voor een gezond gewicht. Met het stimuleren van een gezonde leefomgeving en aandacht voor kwetsbare gezinnen kan de gemeente een belangrijke bijdrage leveren aan een gezond eetpatroon. In de Gezondheidsmonitor Jeugd zijn vragen gesteld over ontbijten, drinken, groenten en fruit eten. Ook de consumptie van energiedrankjes is nagevraagd. Op deze bladzijde vindt u een aantal belangrijke resultaten. Achterin deze rapportage vindt u een uitgebreide [overzichtstabel](#) van de resultaten van de monitor.

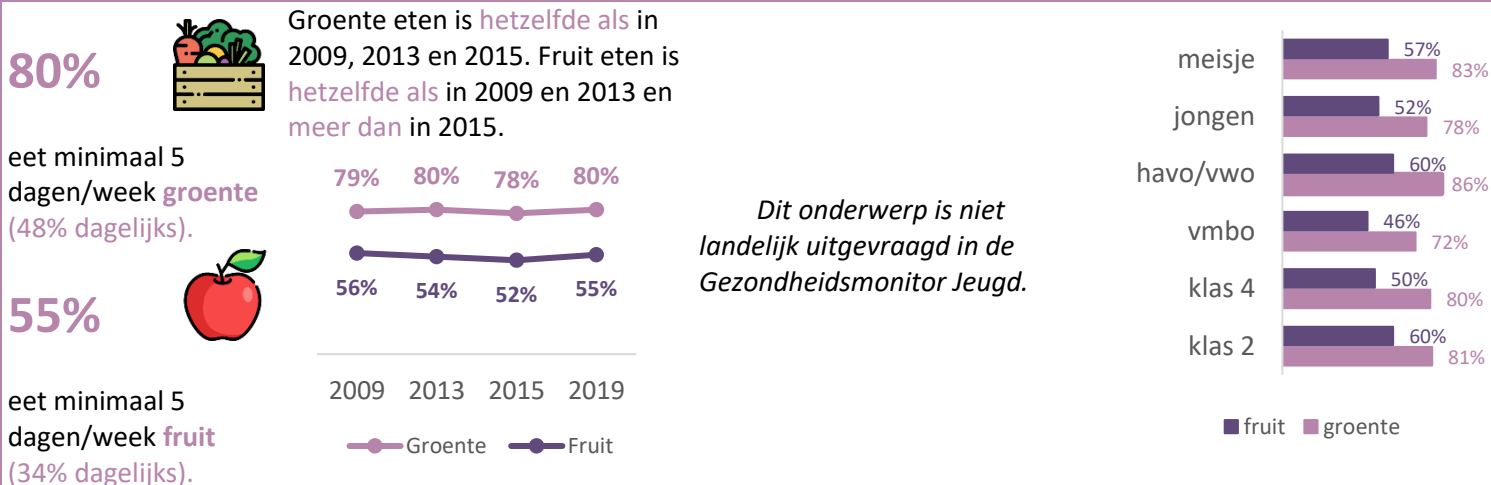
Situatie in 2019 **Vergelijking met eerdere jaren** **Vergelijking met Nederland** **Verschillen tussen groepen**

Situatie in 2019 **Vergelijking met eerdere jaren** **Vergelijking met Nederland** **Verschillen tussen groepen**

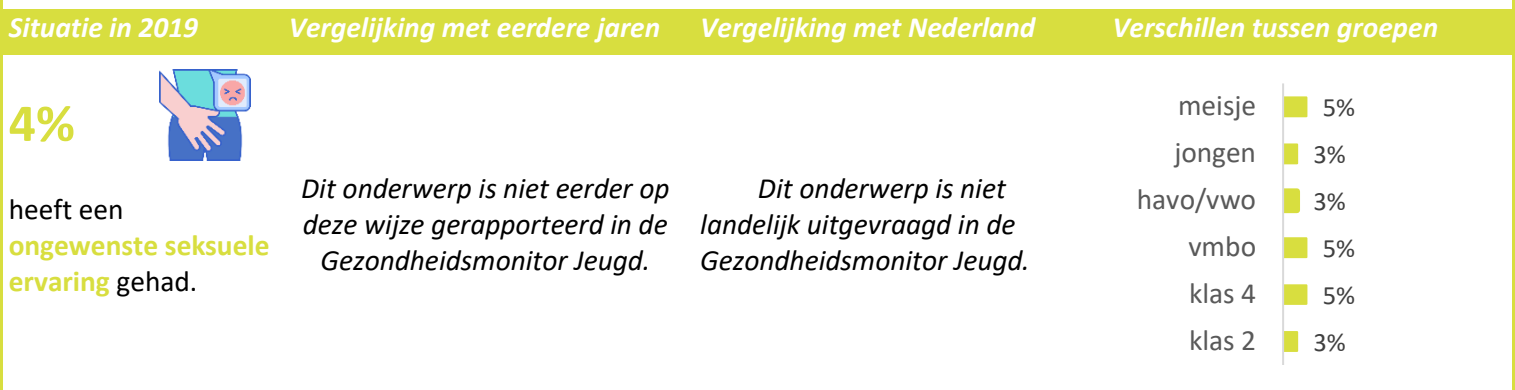
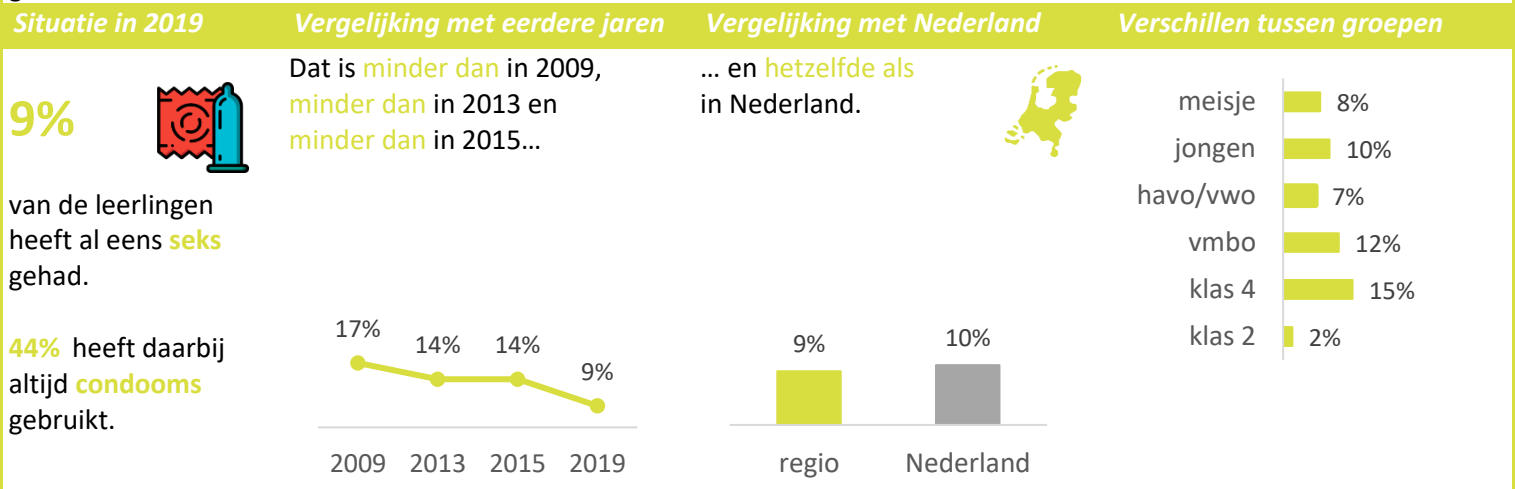
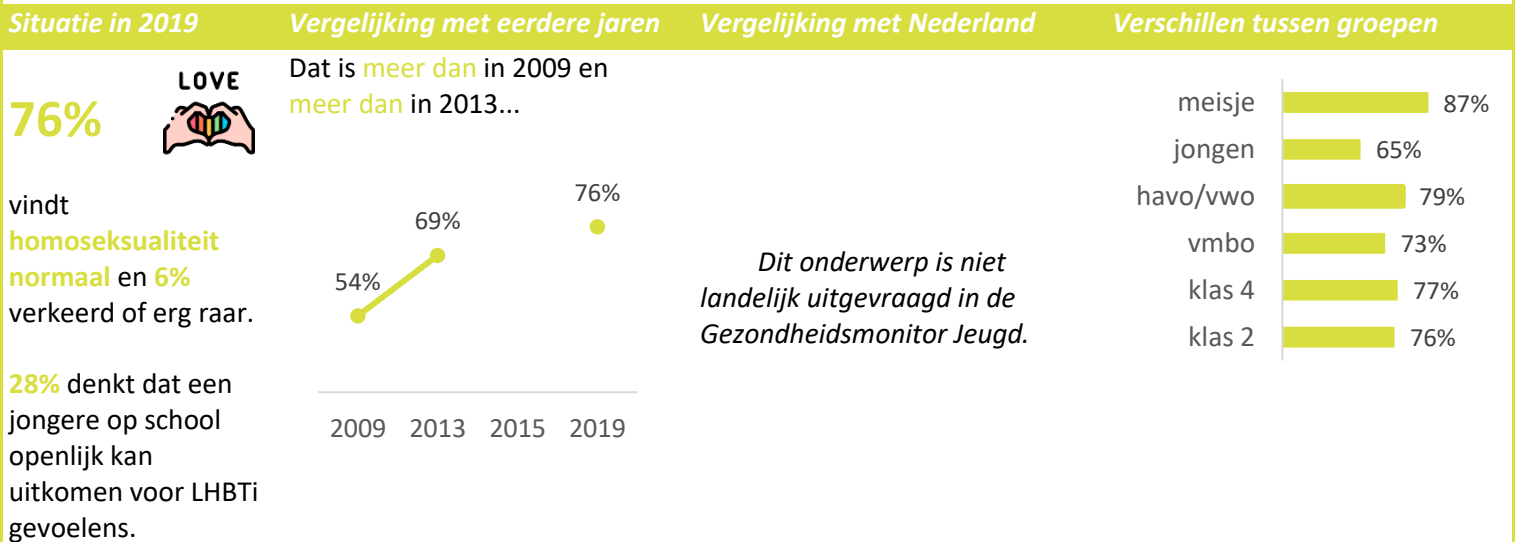

Situatie in 2019 **Vergelijking met eerdere jaren** **Vergelijking met Nederland** **Verschillen tussen groepen**

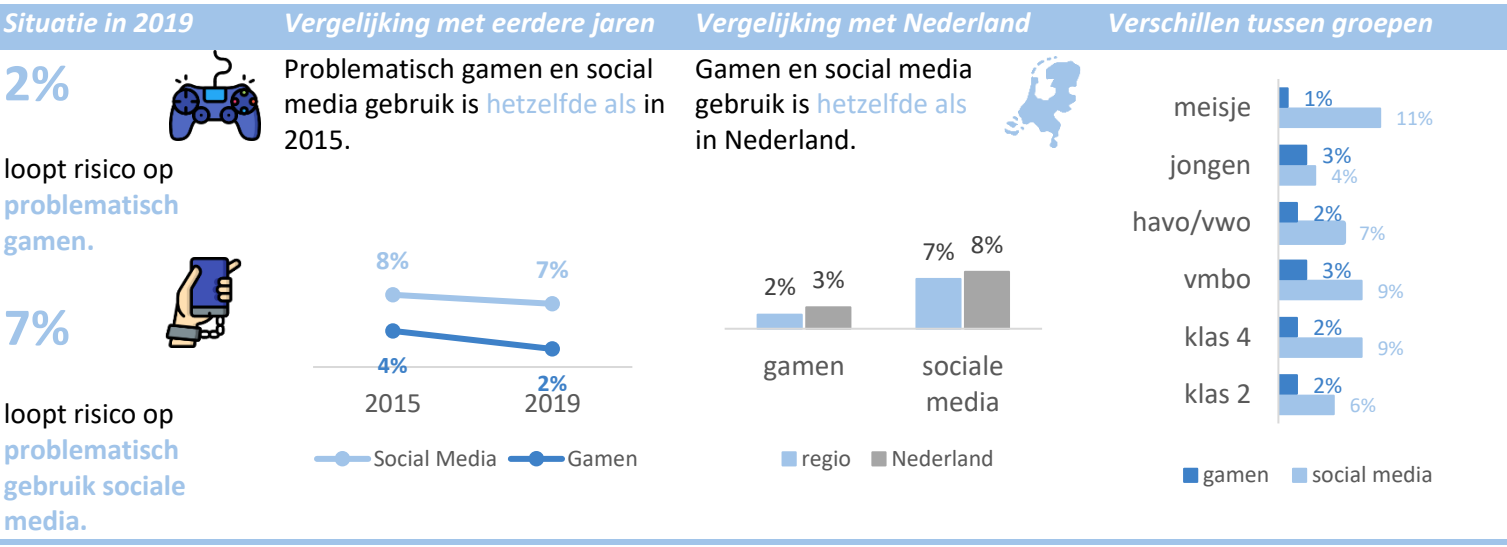
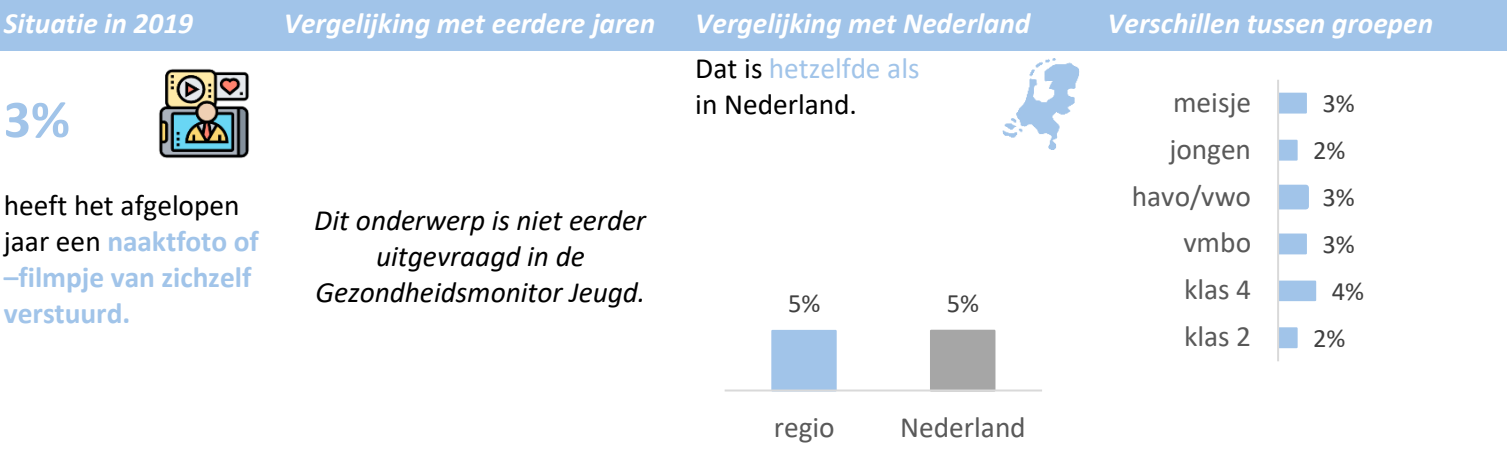
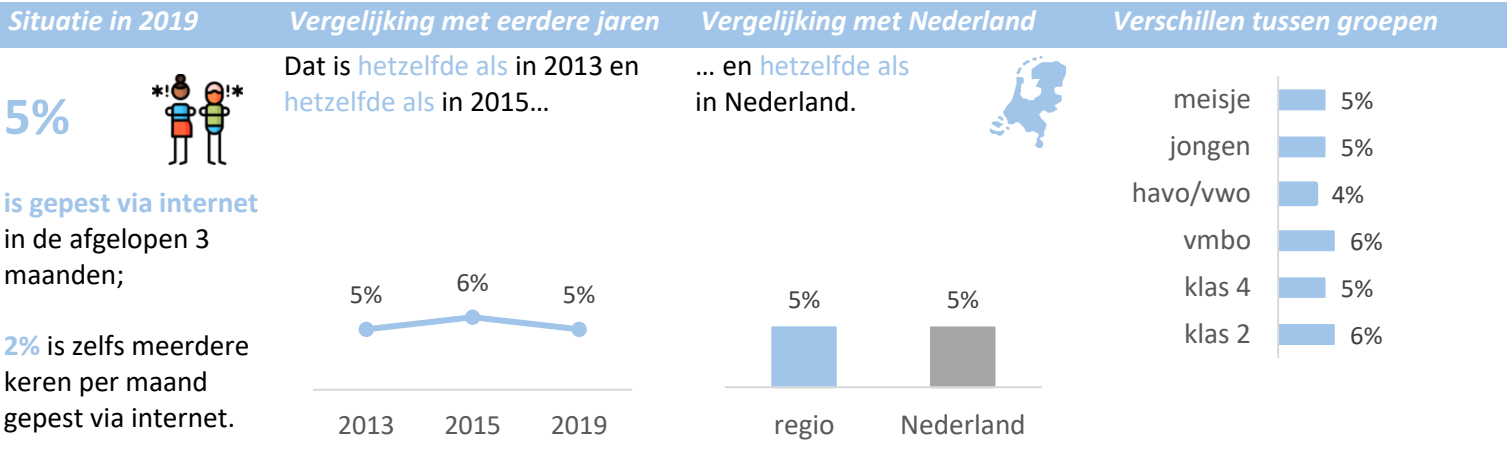
RELATIES EN SEKSUALITEIT

Niet alle pubers praten thuis over relaties en seksualiteit. Positieve aandacht voor seksualiteit door organisaties die met jongeren werken draagt bij aan de preventie van seksuele grensoverschrijding, seksueel overdraagbare aandoeningen, ongewenste zwangerschappen en homonegatief gedrag. In de Gezondheidsmonitor Jeugd zijn naast vragen over seks en condoomgebruik ook vragen gesteld over ongewenste seksuele ervaringen en de houding ten opzichte van homoseksualiteit. Op deze bladzijde leest u een deel van de resultaten. Achterin deze rapportage vindt u een uitgebreide [overzichtstabel](#) van de resultaten van de monitor.

MEDIAWIJSHEID

Smartphones en tablets zijn niet meer weg te denken. Jongeren zijn handig en beheersen de techniek, maar de regels, afspraken en omgangsvormen moeten ze vaak nog leren. Door op school aandacht te besteden aan bewust, veilig en positief gebruik van digitale media, worden jongeren mediawijs en leren ze hun eigen en andermans grenzen te respecteren. Mediawijsheid is van groot belang om problematisch gebruik te voorkomen en weerbaar te zijn voor pesten via internet en sexting (het zelf sturen van naaktfoto's en -filmpjes). Hierover zijn in de Gezondheidsmonitor Jeugd vragen gesteld en de belangrijkste resultaten staan op deze bladzijde. Achterin deze rapportage vindt u een uitgebreide [overzichtstabel](#) van de resultaten van de monitor.

OVERZICHTSTABEL

NL	REGIO											
	2019	Schoolklas		Onderwijssoort		Geslacht		Migratieachtergrond			Gezin	
		Klas 2	Klas 4	VMBO	HAVO/VWO	Jongen	Meisje	NL	Westers	Niet Westers	Volledig	Onvolledig
171192	7430	3707	3723	3186	4243	3731	3699	4705	663	1241	5558	1847
	100%	50%	50%	43%	57%	50%	50%	63%	9%	17%	75%	25%

ALGEMEEN

Ervaart gezondheid als (zeer) goed	85%	84%	87%	82%	82%	86%	88%	80%	86%	83%	82%	86%	80%
Voelt zich meestal (zeer) gelukkig	84%	82%	84%	80%	81%	83%	85%	79%	83%	78%	80%	84%	76%
Ervaart enige of grote moeite met rondkomen thuis	4%	4%	4%	4%	6%	3%	4%	4%	4%	6%	4%	2%	10%

SOCIALE OMGEVING

Matig + hoog risico op eenzaamheid		14%	14%	14%	18%	12%	13%	15%	13%	18%	16%	13%	17%
Hoog risico op eenzaamheid		8%	8%	8%	10%	7%	8%	8%	7%	12%	10%	7%	10%
Heeft een (zeer) goede relatie met de ouders		80%	83%	76%	79%	80%	81%	78%	82%	74%	74%	82%	72%
Weet iemand om naar toe te gaan bij problemen		96%	96%	96%	96%	96%	95%	96%	97%	93%	95%	96%	95%
Is lid van een vereniging of organisatie		79%	80%	78%	68%	85%	81%	76%	83%	76%	62%	81%	72%
Is lid van een sportvereniging		72%	73%	71%	61%	79%	76%	69%	77%	70%	56%	74%	67%
Is lid van een vereniging voor creatieve hobby's		10%	11%	9%	6%	12%	7%	12%	10%	12%	6%	10%	7%
Is lid van een ander soort vereniging		7%	8%	7%	7%	7%	7%	7%	8%	6%	6%	7%	7%
Heeft een gezinslid met een ernstige ziekte, beperking of verslaving (jonge mantelzorger)	14%	15%	15%	16%	16%	15%	14%	16%	16%	15%	15%	14%	20%
Ervaart school als (hartstikke) leuk		49%	54%	44%	45%	51%	46%	52%	49%	49%	48%	51%	43%
Kan praten met iemand op school als men ergens mee zit		88%	89%	87%	87%	89%	88%	89%	90%	86%	82%	89%	87%

OVERZICHTSTABEL

	NL	REGIO											
		2019	Schoolklas		Onderwijssoort		Geslacht		Migratieachtergrond			Gezin	
			Klas 2	Klas 4	VMBO	HAVO/VWO	Jongen	Meisje	NL	Westers	Niet Westers	Volledig	Onvolledig
Psychosociale problemen	16%	16%	16%	16%	19%	14%	13%	19%	16%	18%	15%	14%	22%
Emotionele problemen	12%	13%	12%	13%	12%	13%	5%	21%	13%	15%	11%	12%	16%
Gedragsproblemen	12%	11%	12%	11%	16%	8%	13%	9%	10%	13%	17%	10%	15%
Depressieve klachten		23%	22%	25%	23%	24%	15%	31%	22%	28%	23%	21%	30%
Voelt zich minstens een paar keer per maand slaperig overdag		80%	76%	83%	76%	83%	74%	86%	80%	82%	80%	79%	83%
<i>Oorzaken (van degenen die zich >paar keer/mnd overdag slaperig voelen):</i>													
- Last van lawaai of van geluid in mijn omgeving		2%	3%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	3%	2%	2%	2%
- Kan moeilijk in slaap komen		30%	34%	27%	31%	30%	24%	35%	29%	29%	30%	29%	33%
- Ligt te piekeren of maakt zich zorgen over dingen		19%	19%	18%	15%	21%	11%	26%	20%	18%	13%	18%	21%
- Kijkt nog tv, gamet of is bezig met telefoon		20%	18%	21%	18%	21%	19%	21%	19%	24%	21%	19%	22%
- Gaat te laat naar bed of moet te vroeg opstaan		53%	48%	58%	49%	56%	51%	55%	52%	56%	57%	54%	52%
- Sport 's avonds laat nog en kan daardoor moeilijk in slaap komen		7%	6%	7%	6%	7%	6%	7%	6%	7%	5%	6%	7%
- Wordt 's ochtends uit zichzelf te vroeg wakker		9%	10%	8%	9%	8%	9%	8%	8%	9%	10%	8%	10%
- Wordt vaak wakker in zijn slaap of ligt nog vaak/lang wakker		15%	16%	14%	16%	14%	11%	19%	14%	14%	16%	14%	17%
Is in de laatste 12 maanden behandeld voor psychische klachten		17%	17%	17%	18%	16%	13%	20%	17%	18%	14%	14%	23%
Is voldoende weerbaar	90%	92%	92%	92%	91%	93%	94%	90%	93%	90%	93%	92%	91%

OVERZICHTSTABEL

	NL	REGIO											
		2019	Schoolklas		Onderwijssoort		Geslacht		Migratieachtergrond			Gezin	
			Klas 2	Klas 4	VMBO	HAVO/VWO	Jongen	Meisje	NL	Westers	Niet Westers	Volledig	Onvolledig
Voelt zich (zeer) vaak gestrest door één of meer factoren	44%	51%	48%	54%	47%	54%	39%	63%	51%	53%	52%	48%	58%
Voelt zich (zeer) vaak gestrest door school of huiswerk	33%	39%	36%	41%	33%	43%	28%	49%	39%	41%	39%	38%	41%
Voelt zich (zeer) vaak gestrest door situatie thuis	8%	10%	9%	11%	10%	10%	6%	13%	10%	12%	10%	7%	19%
Voelt zich (zeer) vaak gestrest door eigen problemen	12%	12%	11%	14%	13%	12%	7%	17%	12%	17%	13%	11%	16%
Voelt zich (zeer) vaak gestrest door wat anderen van hem/haar vinden	13%	13%	12%	13%	12%	13%	7%	18%	13%	13%	10%	12%	14%
Voelt zich (zeer) vaak gestrest door alles wat gedaan moet worden	23%	27%	25%	29%	23%	31%	18%	36%	27%	31%	27%	27%	29%
<i>Stress van invloed op gezondheid (is alleen van degenen die stress ervaren)</i>		53%	51%	54%	53%	52%	39%	64%	51%	57%	53%	51%	57%
Ervaart prestatiedruk (eigen + anderen)		44%	39%	48%	35%	49%	41%	47%	44%	45%	42%	44%	44%
Voelt prestatiedruk om aan eigen verwachtingen te voldoen		36%	32%	40%	28%	41%	33%	39%	36%	38%	35%	37%	35%
Voelt prestatiedruk om aan andermans verwachtingen te voldoen		22%	20%	24%	18%	25%	19%	25%	23%	24%	20%	22%	24%
<i>Prestatiedruk van (van degenen die prestatiedruk van anderen ervaren)</i>													
- Leraren / school		29%	29%	29%	26%	30%	25%	32%	30%	26%	26%	29%	28%
- Coach, trainer of instructeur van mijn sport		14%	16%	13%	14%	15%	16%	13%	15%	15%	13%	16%	10%
- Docent van muziek, zang, dans of toneel		4%	5%	3%	5%	4%	3%	5%	4%	3%	5%	5%	1%

OVERZICHTSTABEL

	NL	REGIO											
		2019	Schoolklas		Onderwijssoort		Geslacht		Migratieachtergrond			Gezin	
			Klas 2	Klas 4	VMBO	HAVO/VWO	Jongen	Meisje	NL	Westers	Niet Westers	Volledig	Onvolledig
- Ouders	77%	74%	79%	72%	79%	75%	78%	76%	76%	82%	76%	79%	
- Vrienden / vriendinnen	22%	21%	23%	22%	22%	19%	25%	24%	17%	16%	23%	21%	
Voelde zich de afgelopen 12 maanden gediscrimineerd	13%	13%	12%	15%	11%	13%	12%	7%	17%	35%	12%	15%	
<i>Van degenen die zich de afgelopen 12 maanden gediscrimineerd voelden:</i>													
- Voelde zich gediscrimineerd op school	59%	62%	56%	61%	57%	59%	59%	60%	60%	58%	60%	57%	
- Voelde zich gediscrimineerd om zijn/haar afkomst/huidskleur	64%	65%	64%	63%	66%	71%	57%	36%	62%	86%	65%	64%	
- Voelde zich gediscrimineerd om zijn/haar geloof	30%	30%	30%	34%	26%	29%	31%	13%	16%	45%	33%	22%	
- Voelde zich gediscrimineerd om zijn/haar seksuele voorkeur	12%	11%	13%	13%	11%	10%	14%	24%	17%	3%	9%	19%	
- Voelde zich gediscrimineerd om zijn/haar handicap/chronische ziekte	6%	5%	7%	7%	5%	5%	6%	9%	8%	2%	6%	6%	
- Voelde zich gediscrimineerd om zijn/haar leeftijd	13%	13%	13%	14%	12%	9%	17%	17%	20%	8%	13%	13%	
- Voelde zich gediscrimineerd om zijn/haar geslacht	12%	9%	15%	9%	15%	6%	19%	17%	21%	7%	13%	10%	
- Voelde zich gediscrimineerd omdat hij/zij transgender is	1%		2%	2%	1%	2%		2%			1%	2%	
Had afgelopen 12 maanden suïcidegedachten	16%	17%	15%	18%	15%	11%	21%	15%	18%	14%	14%	21%	
Had afgelopen 12 maanden regelmatig suïcidegedachten	7%	8%	6%	9%	6%	5%	9%	7%	9%	7%	6%	10%	
Deed afgelopen 12 maanden suïcidepoging	2%	2%	2%	4%	1%	1%	3%	2%	2%	2%	2%	3%	

OVERZICHTSTABEL

	NL	REGIO											
		2019	Schoolklas		Onderwijssoort		Geslacht		Migratieachtergrond			Gezin	
			Klas 2	Klas 4	VMBO	HAVO/VWO	Jongen	Meisje	NL	Westers	Niet Westers	Volledig	Onvolledig
<i>Heeft iemand verteld over suïcidegedachten (van degenen met suïcidegedachten)</i>	45%	42%	49%	49%	42%	44%	46%	45%	41%	45%	42%	52%	
<i>Suïcidegedachten verteld aan (van degenen die iemand hebben verteld over hun suïcidegedachten):</i>													
- aan ouders	40%	42%	38%	36%	43%	46%	37%	43%	35%	37%	40%	40%	
- aan broer of zus	11%	11%	11%	13%	9%	12%	10%	12%		9%	8%	15%	
- aan familielid	6%	6%	6%	10%	3%	5%	6%	5%			5%	8%	
- aan vriend/vriendin	65%	65%	64%	67%	62%	51%	71%	64%	66%	64%	63%	68%	
- aan school	10%	9%	11%	13%	8%	8%	12%	11%		10%	10%	11%	
- aan huisarts	9%	6%	13%	10%	9%	8%	10%	9%		11%	10%	8%	
- aan hulpverlener	20%	11%	28%	20%	20%	16%	22%	23%		19%	21%	18%	
- anoniem (113 etc)	4%	4%	4%	3%	5%		5%	4%			4%	6%	
- aan jouwGGD.nl													
Is ooit mishandeld	18%	20%	17%	21%	16%	17%	20%	18%	19%	18%	16%	23%	
Is ooit geestelijk mishandeld	16%	18%	15%	19%	15%	14%	19%	17%	17%	15%	15%	21%	
Is ooit lichamelijk mishandeld	5%	6%	4%	7%	4%	6%	5%	5%	6%	6%	4%	7%	
Is ooit door een volwassene thuis mishandeld	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	3%	1%	4%	
Is ooit door een jongere mishandeld	15%	16%	13%	17%	13%	13%	16%	15%	16%	13%	14%	17%	
Is ooit door een volwassene mishandeld	3%	2%	3%	3%	2%	2%	3%	2%	3%	3%	2%	5%	
Is ooit thuis mishandeld	3%	3%	3%	3%	3%	2%	3%	3%	3%	4%	2%	5%	
Is ooit op school mishandeld	13%	14%	12%	14%	12%	12%	14%	13%	14%	11%	12%	15%	
Is ooit in de buurt mishandeld	3%	3%	3%	5%	2%	3%	4%	3%	3%	3%	3%	4%	
Is ooit ergens anders mishandeld	2%	2%	2%	3%	1%	2%	2%	2%	3%	1%	2%	3%	

OVERZICHTSTABEL

	NL	REGIO											
		2019	Schoolklas		Onderwijssoort		Geslacht		Migratieachtergrond			Gezin	
			Klas 2	Klas 4	VMBO	HAVO/VWO	Jongen	Meisje	NL	Westers	Niet Westers	Volledig	Onvolledig
Is laatste 3 maanden gepest op school	8%	8%	10%	6%	10%	6%	8%	8%	7%	8%	7%	7%	10%
Is laatste 3 maanden meerdere keren per maand gepest op school	4%	3%	4%	2%	5%	2%	3%	3%	3%	3%	3%	3%	4%
Heeft laatste 3 maanden een ander gepest op school	4%	4%	4%	3%	5%	3%	5%	2%	3%	5%	5%	3%	5%
Heeft laatste 3 maanden meerdere keren per maand een ander gepest op school	1%	1%	1%	1%	2%	1%	1%	1%	1%	1%	2%	1%	2%
ROKEN, ALCOHOL, DRUGS													
Heeft afgelopen 4 weken alcohol gedronken	26%	26%	10%	40%	27%	25%	25%	27%	28%	29%	13%	24%	31%
Heeft afgelopen 4 weken 5 of meer drankjes bij 1 gelegenheid gedronken (bingedrinken)	18%	17%	5%	28%	21%	15%	17%	17%	19%	19%	9%	15%	23%
Rookt minstens één keer per week sigaretten/shag	4%	4%	1%	6%	6%	3%	4%	3%	4%	5%	4%	3%	7%
E-sigaret minstens één keer per week	2%	2%	2%	2%	3%		2%	1%	1%	1%	3%	1%	3%
Woont in een rookvrij huis		75%	74%	76%	66%	81%	75%	74%	76%	73%	69%	80%	61%
Afgelopen 4 weken wiet/hasj gebruikt	4%	6%	1%	10%	7%	5%	8%	4%	6%	8%	4%	5%	8%
Heeft ooit lachgas gebruikt		6%	3%	10%	8%	5%	7%	6%	6%	10%	9%	6%	9%
Heeft ooit XTC gebruikt		2%		3%	2%	1%	2%	1%	1%	2%	2%	1%	2%
Laatste 4 weken slaapmiddelen gebruikt		6%	6%	6%	7%	6%	6%	7%	7%	6%	5%	6%	7%
Laatste 4 weken middelen tegen zenuwen/stress gebruikt		4%	3%	5%	5%	4%	3%	5%	4%	5%	6%	4%	4%
Laatste 4 weken middelen i.v.m. ADHD gebruikt ZONDER doktersrecept		1%		1%	1%		1%	1%		1%	1%	1%	1%

OVERZICHTSTABEL

	NL	REGIO											
		2019	Schoolklas		Onderwijssoort		Geslacht		Migratieachtergrond			Gezin	
			Klas 2	Klas 4	VMBO	HAVO/VWO	Jongen	Meisje	NL	Westers	Niet Westers	Volledig	Onvolledig
<i>Van degenen die wiet/hasj en/of XTC en/of ADHD-middelen zonder doktersrecept gebruiken:</i>													
<i>Krijgt/koopt deze middelen van vrienden</i>	49%	40%	50%	39%	56%	43%	58%	50%	46%	44%	50%	47%	
<i>Koopt deze middelen via via, van iemand die men niet goed kent</i>	15%	15%	15%	13%	16%	14%	16%	15%	13%	13%	16%	12%	
<i>Koopt deze middelen van een (huis)dealer</i>	19%	8%	20%	19%	19%	25%	10%	19%	18%	20%	19%	18%	
<i>Koopt deze middelen via Whatsapp</i>	6%		7%	2%	8%	7%	4%	5%	8%	7%	6%	6%	
<i>Koopt deze middelen in een coffeeshop</i>	9%		9%	10%	8%	12%	4%	8%	8%	12%	7%	11%	
<i>Koopt deze middelen van schoolgenoten</i>	7%		8%	4%	9%	6%	8%	7%	9%	7%	8%	6%	
<i>Kweekt zelf wiet/hasj</i>	4%		4%	4%	3%	5%	2%	3%	7%		3%	4%	
BEWEGEN + GEWICHT													
<i>Sport wekelijks bij club, vereniging of sportschool</i>	75%	80%	82%	78%	71%	85%	82%	77%	84%	78%	64%	82%	75%
<i>Beweegt dagelijks minstens 1 uur</i>	18%	16%	16%	16%	16%	16%	17%	15%	16%	14%	15%	16%	15%
<i>Beweegt 5 of meer dagen per week minstens 1 uur</i>	47%	43%	41%	45%	37%	47%	46%	41%	44%	41%	35%	45%	39%
<i>Vindt zichzelf (veel) te licht</i>		9%	10%	9%	9%	10%	13%	6%	10%	8%	9%	9%	9%
<i>Vindt zichzelf (veel) te zwaar</i>		19%	18%	19%	21%	17%	12%	25%	18%	21%	20%	17%	24%
<i>Heeft laatste 4 weken serieus geprobeerd af te vallen</i>		30%	30%	29%	33%	27%	21%	38%	28%	33%	32%	29%	32%
<i>Van degenen die serieus proberen af te vallen; heeft proberen af te vallen door:</i>													

OVERZICHTSTABEL

	NL	REGIO											
		2019	Schoolklas		Onderwijssoort		Geslacht		Migratieachtergrond			Gezin	
			Klas 2	Klas 4	VMBO	HAVO/VWO	Jongen	Meisje	NL	Westers	Niet Westers	Volledig	Onvolledig
<i>... minder te snoepen</i>		56%	55%	57%	51%	60%	48%	61%	58%	52%	50%	56%	57%
<i>... minder te eten</i>		34%	33%	35%	35%	33%	30%	36%	33%	38%	36%	32%	38%
<i>... een speciaal dieet of kuur te volgen</i>		5%	3%	6%	6%	4%	5%	5%	5%	6%	4%	5%	5%
<i>... laxeer- of vermageringspillen te gebruiken</i>		1%		1%	1%		1%						1%
<i>... expres over te geven</i>		2%	1%	2%	2%	2%		2%	1%	2%	2%	2%	2%
<i>... extra te bewegen of sporten</i>		52%	54%	50%	54%	51%	61%	47%	51%	56%	56%	53%	50%
VOEDING													
Drinkt dagelijks minimaal één glas water	73%	78%	76%	79%	71%	82%	77%	78%	76%	82%	81%	79%	74%
Drinkt dagelijks drankjes met suiker	33%	29%	26%	31%	33%	26%	31%	27%	30%	24%	26%	28%	31%
Drinkt elke dag meer dan 3 glazen drankjes met suiker	7%	5%	5%	5%	8%	3%	6%	4%	5%	5%	3%	4%	6%
Drinkt (bijna) nooit energiedrankjes	82%	84%	86%	82%	73%	91%	81%	86%	87%	82%	72%	86%	79%
Ontbijt 5 of meer dagen per week	79%	83%	76%	71%	84%	83%	75%	83%	76%	65%	82%	82%	71%
Eet elke dag fruit	34%	38%	30%	29%	37%	32%	35%	34%	35%	33%	35%	35%	30%
Eet minimaal 5 dagen/week fruit	55%	60%	50%	46%	60%	52%	57%	56%	56%	51%	56%	56%	50%
Eet elke dag groente	48%	48%	48%	38%	54%	43%	52%	48%	53%	46%	49%	49%	45%
Eet minimaal 5 dagen/week groente	80%	81%	80%	72%	86%	78%	83%	84%	78%	70%	81%	81%	79%
RELATIES EN SEKSUALITEIT													
Heeft een ongewenste seksuele ervaring gehad		4%	3%	5%	5%	3%	3%	5%	3%	5%	4%	3%	5%
Beschouwt homoseksualiteit als normaal		76%	76%	77%	73%	79%	65%	87%	81%	72%	57%	76%	79%
Beschouwt homoseksualiteit als 'erg raar' of 'verkeerd'		6%	5%	6%	8%	4%	9%	3%	3%	6%	17%	6%	5%

OVERZICHTSTABEL

	NL	REGIO											
		2019	Schoolklas		Onderwijssoort		Geslacht		Migratieachtergrond			Gezin	
			Klas 2	Klas 4	VMBO	HAVO/VWO	Jongen	Meisje	NL	Westers	Niet Westers	Volledig	Onvolledig
Denkt dat jongere op school openlijk kan uitkomen voor LHBTi gevoelens	28%	24%	31%	21%	32%	23%	33%	29%	28%	21%	28%	27%	
Is wel eens verliefd op eigen geslacht of op jongens én meisjes (holebi)	4%	4%	5%	4%	4%	2%	6%	4%	6%	4%	4%	6%	
Heeft ooit seksuele gemeenschap gehad	10%	9%	2%	15%	12%	7%	10%	8%	9%	11%	8%	8%	13%
<i>Van degenen die ooit seksuele gemeenschap heeft gehad...</i>													
<i>was 14 jaar of ouder bij eerste keer seks</i>	87%	37%	93%	87%	87%	83%	92%	89%	90%	79%	88%	85%	
<i>heeft altijd condoms gebruikt</i>	45%	44%	51%	43%	48%	40%	52%	34%	43%	50%	48%	46%	40%
MEDIAWIJSHEID													
Is laatste 3 maanden gepest via internet	5%	5%	6%	5%	6%	4%	5%	5%	5%	6%	5%	5%	6%
Is laatste 3 maanden meerdere keren per maand gepest via internet	2%	2%	2%	2%	3%	1%	2%	1%	1%	2%	2%	1%	2%
Heeft laatste 3 maanden een ander gepest via internet	3%	3%	2%	3%	4%	2%	4%	2%	2%	3%	4%	2%	4%
Heeft laatste 3 maanden meerdere keren per maand een ander gepest via internet	1%	1%	1%	1%	2%		1%	1%	1%	1%	2%	1%	2%
Heeft laatste 6 mndn naaktfoto of seksfilmpje van zichzelf naar een ander gestuurd	3%	3%	2%	4%	3%	3%	2%	3%	3%	4%	3%	3%	4%
Heeft een negatieve ervaring met sexting :	15%	13%	17%	18%	13%		12%	17%	15%	15%	15%	14%	19%
- omdat hij/zij ongewenst naaktfoto's of filmpjes heeft ontvangen	14%	12%	16%	16%	12%		11%	16%	14%	14%	14%	13%	18%

OVERZICHTSTABEL

	NL	REGIO											
		2019	Schoolklas		Onderwijssoort		Geslacht		Migratieachtergrond			Gezin	
			Klas 2	Klas 4	VMBO	HAVO/VWO	Jongen	Meisje	NL	Westers	Niet Westers	Volledig	Onvolledig
- omdat zijn/haar naaktfoto's of filmpjes zonder zijn/haar toestemming zijn bekeken of doorgestuurd	1%	1%	1%	2%	1%	1%	1%	1%	2%	1%	1%	1%	1%
- omdat iemand ongewenst van foto's of filmpjes van hem/haar maakte			1%			1%				1%			1%
Ervaart zelf risico op problematisch gebruik sociale media	8%	7%	6%	9%	9%	7%	4%	11%	7%	9%	11%	7%	9%
Ervaart zelf risico op problematisch gamen	3%	2%	2%	2%	3%	2%	3%	1%	2%	3%	2%	2%	3%
INGRIJPENDE GEBEURTENISSEN													
Heeft een gezinslid met een ernstige ziekte, beperking of verslaving (jonge mantelzorger)	14%	15%	15%	16%	16%	15%	14%	16%	16%	15%	15%	14%	20%
Heeft zelf een ernstige ziekte, beperking of psychische ziekte	6%	6%	5%	6%	6%	6%	4%	7%	6%	6%	6%	5%	7%
Heeft scheiding van ouders meegemaakt (of maakt dit nu mee)	24%	25%	26%	24%	30%	22%	25%	25%	25%	26%	25%	3%	89%
Heeft regelmatig ruzies of geweld tussen ouders meegemaakt (of maakt dit nu mee)	22%	23%	21%	26%	20%	21%	23%	20%	29%	27%	15%	15%	44%
Heeft het overlijden meegemaakt van iemand die hij/zij goed kent	69%	69%	69%	72%	68%	66%	72%	70%	66%	67%	69%	69%	71%
Maakt nu het overlijden mee van iemand die hij/zij goed kent	4%	5%	4%	5%	4%	4%	5%	5%	5%	4%	5%	5%	4%

COLOFON

Uitgave:

GGD Kennemerland
Advies & Onderzoek

September 2020

Contact:

Adriëtte Oostvogels
Resi Cluitmans
epi@ggdkennemerland.nl

Website:

www.ggdkennemerland.nl
www.gezondheidsatlaskennemerland.nl